

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з проведення вступного інструктажу
з безпеки життєдіяльності
зі здобувачами освіти ФКНФаУ**

Підготували: Качура Т.М., Рябуха Н.П.

ЗАКОНОДАВСТВО:

1. Закон України від 14.10.1992 № 2695-XII «Про охорону праці»
2. Наказ МОН України від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти»
3. Наказ Державного комітету України від 26.01.2005 №15 «Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці (НПАОП 0.00-4.12-05) та Переліку робіт з підвищеною небезпекою»
4. ПОЛ АЗ.2-35-115 (дата введення: 29.03.2019) «Про порядок проведення навчання і перевірки знань з охорони праці в НФаУ»
5. ПОЛ АЗ.2-46-055 (дата введення: 11.01.2021) «Про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу у Фаховому коледжі НФаУ»

ПАМ'ЯТКА

з проведення інструктажів з охорони праці з працівниками ФКНФаУ

Вид інструктажу	Коли проводиться	Хто проводить	Зміст інструктажу	Де реєструється
ВСТУПНИЙ	З усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу	<i>Фахівець відділу ОП НФаУ</i>	<i>Програма вступного інструктажу</i>	<i>В журналі реєстрації вступного інструктажу з питань ОП</i>
	З працівниками інших організацій, які прибули до ФКНФаУ і беруть безпосередню участь у освітньому процесі або виконують інші роботи			
	З екскурсантами у разі екскурсії до ФКНФаУ			
ПЕРВИННИЙ	Новоприйнятим (постійно чи тимчасово) працівником			
	Працівником, який переводиться з одного структурного підрозділу ФКНФаУ до іншого			
	Працівником, який виконуватиме нову для нього роботу			
	Відрядженим працівником іншого підприємства/ організації			
ПОВТОРНИЙ	На роботах з підвищеною небезпекою - 1 раз/3 міс.; для решти робіт – 1 раз/ 6 міс. (у т.ч. викладачі)			
ПОЗАПЛАНОВИЙ	При введенні в дію нових або переглянутих НПАОП, а також при внесенні змін та доповнень до них	<i>Безпосередній керівник робіт (начальник структурного підрозділу, голова ЦК)</i>	<i>Інструкція з ОП</i>	<i>В журналі реєстрації інструктажів з питань ОП на робочому місці</i>
	При зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці			
	При порушеннях працівниками вимог НПАОП, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо			
	При перерві в роботі понад 30 днів для робіт з підвищеною небезпекою; для решти робіт – 60 днів (у т.ч. викладачі)			
ЦІЛЬОВИЙ	При ліквідації аварії або стихійного лиха			
	При проведенні робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.			

ПАМ'ЯТКА

з проведення інструктажів з охорони праці зі здобувачами освіти ФКНФаУ

Вид інструктажу	Коли проводиться	Де і хто проводить	Зміст інструктажу	Де реєструється
ВСТУПНИЙ	Перед початком проходження виробничої практики	<i>Підприємство/ організація: служба охорони праці</i>	<i>Програма вступного інструктажу</i>	<i>У журналі реєстрації вступного інструктажу з ОП</i>
	У разі екскурсії на підприємство/ до організації			
ПЕРВИННИЙ	На робочому місці до початку проходження виробничої практики	<i>Підприємство/ організація: керівник практики</i>	<i>Інструкція з ОП</i>	<i>У журналі реєстрації первинного інструктажу з ОП</i>
	Перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо.			

ПАМ'ЯТКА

з проведення інструктажів з безпеки життєдіяльності зі здобувачами освіти ФКНФаУ

Вид інструктажу	Коли проводиться	Хто проводить	Зміст інструктажу	Де реєструється
ВСТУПНИЙ	Перед початком навчальних занять один раз на рік	<i>Куратор групи</i>	<i>Програма вступного інструктажу</i>	<i>У журналі обліку навчальних занять (на окремій сторінці)</i>
	Під час зарахування до ФКНФаУ			
ПЕРВИННИЙ	На початку навчального року перед початком заняття кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі	<i>Викладачі, куратори груп, керівники гуртків</i>	<i>Інструкція з БЖД</i>	<i>У журналі реєстрації інструктажів з БЖД</i>
	Перед початком канікул	<i>Викладачі, керівники гуртків</i>		<i>У журналі навчальних досягнень у змісті заняття</i>
	Перед початком занять, пов'язаних із використанням різних матеріалів, інструментів, приладів (практичні, лабораторні роботи тощо)			
ПОЗАПЛАНОВИЙ	У разі порушення вимог нормативно-правових актів	<i>Викладачі, куратори груп, керівники гуртків</i>	<i>Інструкція з БЖД</i>	<i>У журналі реєстрації інструктажів з БЖД</i>
	У разі зміни умов виконання навчальних завдань (практичних, лабораторних робіт тощо)			
	У разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та за межами ФКНФаУ			
ЦІЛЬОВИЙ	Під час організації позанавчальних заходів (олімпіад, екскурсій, змагань тощо)	<i>Викладачі, куратори груп, керівники гуртків</i>	<i>Інструкція з БЖД</i>	<i>У журналі реєстрації інструктажів з БЖД</i>
	Під час проведення поза навчальних робіт, суспільно-корисної праці			

ВСТУПНИЙ ІНСТРУКТАЖ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ зі здобувачами освіти ФКНФаУ

проводиться перед початком навчальних занять

Розкриває питання:

- охорони здоров'я,
- пожежної безпеки,
- радіаційної безпеки
- безпеки дорожнього руху
- реагування на НС
- безпеки побуту

тощо.

ПРОГРАМА
вступного
інструктажу

куратором групи

Форма сторінки журналу*

РЕЄСТРАЦІЯ

вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для
здобувачів освіти у журналі обліку навчальних занять

з/п	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підписи	
				особи, яку інструктують	особи, яка інструктує
1	2	3	4	5	6
	1 курс	до 12.09.2022		Прізвище та ініціали	Прізвище та ініціали
	2,3,4 курс	до 01.09.2022		Прізвище та ініціали	Прізвище та ініціали

* - Google Документ

ПОРАДИ ДО ПІДГОТОВКИ ВДОМА

«Мій дім — моя фортеця!». Цей вислів набуває особливого значення в надзвичайних ситуаціях. Незалежно від того, що саме спричинило кризу, для **МІНІМАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ** варто задати собі кілька простих, але критичних питань:

- ЧИ МАЮ Я ДОСТАТНІЙ ЗАПАС ХАРЧІВ І ПИТНОЇ ВОДИ?

- ЧИ Є У МЕНЕ НЕОБХІДНІ МЕДИКАМЕНТИ?

- ЧИ ЗМОЖУ Я СВОЇМИ СИЛАМИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ОБІГРІВ ОСЕЛІ В ХОЛОДНИЙ ПЕРІОД РОКУ?

Деякі питання варто **продумати заздалегідь**, аби краще обладнати своє житло на випадок надзвичайної ситуації і захистити себе і близьких:

- за можливості **дізнайтеся, де знаходяться найближчі укриття і перевірте стан підвального приміщення;**
- **перевірте наявність аварійного виходу;**
- **зробіть запаси питної та технічної води, продуктів тривалого зберігання;**
- **перевірте наявність в аптечці засобів надання домедичної допомоги** і продумайте, які ліки можуть знадобитися протягом тривалого часу;
- **підготуйте засоби пожежогасіння;**
- **подбайте про альтернативні засоби освітлення** приміщення на випадок відключення енергопостачання (ліхтарики, свічки);
- **підготуйте засоби для приготування їжі** у разі відсутності газу і електропостачання;
- **зберіть найнеобхідніші речі та документи** на випадок термінової евакуації або переходу до сховищ;
- **подбайте про справний стан приватного транспорту і запас палива** для вчасної евакуації з небезпечного району;
- у холодну пору **подумайте про альтернативний обігрів оселі** на випадок відключення централізованого опалення.

ЯК ПІДГОТУВАТИ «ТРИВОЖНУ ВАЛІЗУ»

В разі евакуації або переходу до безпечнішого району вам знадобляться **найнеобхідніші речі**. Заздалегідь підготуйте **найважливіше**:

- **паспорт і копії всіх необхідних документів** (свідоцтво про народження, військовий квиток, документ про освіту, трудову книжку або пенсійне посвідчення, документи на власність);
- **гроші** (готівку і банківські картки);
- **зарядні пристрої для мобільних телефонів**;
- **радіоприймач, ліхтарик**, сигнальні пристрої, компас, годинник, компактний набір інструментів, ніж, пакети для сміття, блокнот, олівець, нитки, голки, сірники, запальнички;
- **теплий одяг** (якщо є така можливість, підготуйте також термоковдру), нижню білизну, надійне зручне взуття;
- **гігієнічні засоби**;
- **аптечку**, включно з медичними препаратами, які вживаєте щодня, а також рецепти на медикаменти;
- **посуд**, в якому зможете приготувати, розігріти і зберігати їжу;
- **воду і продукти харчування на 3 доби**, які довго зберігаються і не потребують додаткового приготування;

Складіть речі у місткий, зручний рюкзак і тримайте його напоготові. В разі надзвичайної ситуації це скоротить час на збори.

ЩО МАЄ БУТИ В АПТЕЧЦІ

За рекомендаціями Міністерства Охорони Здоров'я України аптечку слід укомплектувати **відповідно до ваших потреб**. Важливо **перевірити заздалегідь термін придатності всіх препаратів**.

Базовий набір:

- сухий та медичний спирт;
- 2 пари гумових рукавичок;
- клапан з плівкою для проведення штучного дихання;
- засоби для зупинки кровотечі — турнікет, кровоспинний бинт з гемостатичним засобом;
- марлеві серветки різних розмірів і нестерильні марлеві бинти;
- еластичні бинти з можливістю фіксації;
- пластирі різних розмірів;
- атравматичні ножиці для розрізання одягу на потерпілому;
- великий шматок тканини, якою можна зафіксувати кінцівку постраждалого;
- антисептичні засоби — дезінфікуючий засіб для рук, спиртові серветки.

*Складіть речі
у місткий,
зручний рюкзак і
тримайте його
напоготові*

ЩО РОБИТИ ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ СИГНАЛУ

«УВАГА ВСІМ»

Якщо ви почули звуки сирен, переривчасті гудки підприємств або звуки гучномовця, що тривають протягом кількох хвилин, це означає попереджувальний сигнал «УВАГА ВСІМ».

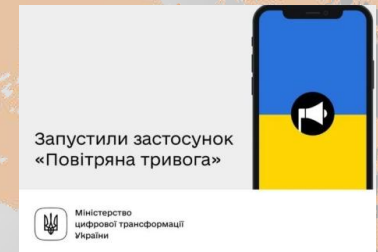
ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ МОЖЛИВІ НАСТУПНІ ВАРІАНТИ ДІЙ:

ПЕРЕЙТИ ДО УКРИТТЯ.

Перед виходом з будинку перекрийте газо-, електро- та водопостачання, зачиніть вікна і вентиляційні отвори. Візьміть з собою індивідуальні засоби захисту дихання і найнеобхідніші речі. Прямуйте до укриття. Допоможіть тим, хто потребує допомоги.

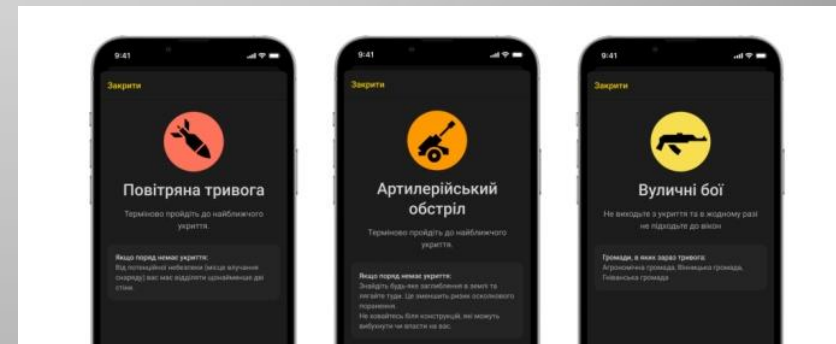
ЗАЛИШАТИСЯ ВДОМА.

При цьому необхідно пристосувати своє житло. Обирайте більш безпечне місця в квартирі: подалі від вікон, у коридорі — під несучими стінами, або у ванній (але закрийте рушником дзеркало). Пам'ятайте про правило двох стін! Повідомте отриману інформацію сусідам.

ЩО ТРЕБА РОБИТИ, ПОЧУВШИ ТАКИЙ СИГНАЛ?

УВІМКНІТЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ АБО РАДІО:
ІНФОРМАЦІЯ ПЕРЕДАЄТЬСЯ ОФІЦІЙНИМИ
КАНАЛАМИ ПРОТЯГОМ 5 ХВИЛИН ПІСЛЯ
СИГНАЛУ

ПРОСЛУХАВШИ ПОВІДОМЛЕННЯ,
ВИКОНУЙТЕ ІНСТРУКЦІЇ

ЗАЛИШАЙТЕ ТЕЛЕ- І РАДІОКАНАЛИ
УВІМКНЕНИМИ — ЧЕРЕЗ НИХ МОЖЕ
НАДХОДИТИ ПОДАЛЬША ІНФОРМАЦІЯ

ЩО РОБИТИ В НАДЗВИЧАЙНІЙ СИТУАЦІЇ АБО В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

Зберігайте спокій і концентрацію уваги. Від цього залежатиме, наскільки вправно і швидко ви зможете впоратися з кризою і мінімізувати її наслідки.

В кризових умовах проти вас діятимуть численні фактори, зокрема емоції. Тому пам'ятайте, що в критичний момент необхідно бути зібраними і сфокусованими, не реагувати на можливі провокації.

ЯКЩО ВИ ОПИНИЛИСЯ В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ АБО ПОТРАПИЛИ В НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ ЗА УЧАСТІ ОЗБРОЄНИХ ЛЮДЕЙ:

- **Не сповіщайте про свої майбутні дії і плани малознайомим людям**, а також знайомим з ненадійною репутацією;
- **Завжди носіть з собою документ**, що посвідчує особу. **Гроші і документи тримайте в різних місцях** — так ви матимете більше шансів їх вберегти;
- **Тримайте біля себе записи про групу крові** (свою та близьких родичів) та **інформацію про можливі проблеми зі здоров'ям** (наприклад, алергію на медичні препарати, хронічні захворювання);
- **Дізнайтеся, де розташовані сховища та укриття**, найближчі до вашої оселі, роботи та місць, які ви часто відвідуєте;
- **Намагайтеся якнайменше знаходитись поза житлом і роботою**, зменшіть кількість поїздок без важливої причини, уникайте місць скупчення людей;
- **При виході із приміщень дотримуйтесь правила правої руки** і пропускайте вперед тих, хто потребує допомоги, — це допоможе уникнути тисняви;
- **Не встрявайте у суперечки з незнайомими людьми** — це допоможе уникнути можливих провокацій;

- У разі надходження інформації з **офіційних каналів державних органів влади** про можливу небезпеку передайте її іншим людям: родичам, сусідам, колегам;
- При появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно **покиньте небезпечний район**, якщо маєте таку можливість;
- **Уникайте колон техніки і не стійте біля військових машин, які рухаються;**
- **Поінформуйте органи правопорядку**, місцеві органи, військових про людей, які здійснюють протиправні і провокативні дії;
- У разі потрапляння у район обстрілу **сховайтеся у найближчому сховищі або укритті** і не виходьте ще деякий час після закінчення обстрілу;
- Якщо таких сховищ поблизу немає, **використовуйте нерівності рельєфу** (наприклад, канави, окопи, вирви від вибухів);
- У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу сховищ — **ляжте на землю головою в бік, протилежний до вибухів, і прикрийте голову руками або речами;**
- Якщо поряд з Вами **поранено людину, надайте першу допомогу і викличте швидку, представників ДСНС України, органів правопорядку**, за необхідності — військових. **Не намагайтесь надати допомогу пораненим, поки не завершився обстріл.**

В ЖОДНОМУ РАЗІ НЕ ВАРТО:

- **наближатися до вікон**, якщо почуєте постріли;
- **спостерігати за ходом бойових дій**, стояти чи перебігати під обстрілом;
- **сперечатися з озброєними людьми**, фотографувати і робити записи у їхній присутності;
- **демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;**
- **підбирати покинуту зброю та боєприпаси;**
- **торкатися вибухонебезпечних та підозрілих предметів**, намагатися розібрати їх чи перенести в інше місце — натомість негайно повідомте про їхнє розташування територіальним органам ДСНС та Національній поліції **за телефоном «101» та «102»;**
- **носити армійську форму або камуфльований одяг** — краще вдягайте одяг темних кольорів, що не привертає уваги, і уникайте будь-яких символів, адже вони можуть викликати неадекватну реакцію.

Телефонуйте

«101»

або

«102»

ПІД ЧАС ОБСТРІЛУ СТРІЛЕЦЬКОЮ ЗБРОЄЮ:

- Під час стрілянини найкраще **сховатися у захищеному приміщенні** (наприклад, у ванній кімнаті або навіть у самій ванні). Коли це неможливо, варто лягти, прикрившись предметами, які здатні захистити вас від уламків і куль.
- Якщо **ви потрапили під стрілянину на відкритому місці, краще впасти на землю та закрити голову руками**. Ефективним захистом буде будь-який виступ, навіть тротуар, заглиблення в землі або канава. Укриттям також може стати бетонна сміттєва урна або сходинки ґанку. Не намагайтеся сховатися за автомобілями або кіосками — вони часто стають мішенями.
- Де б ви не знаходились, тіло повинне бути у максимально безпечному положенні. **Згрупуйтеся, ляжте в позу ембріона. Розверніться ногами у бік стрілянини, прикривши голову руками та відкривши рот**, щоб близький вибух не завдав шкоди барабанним перетинкам. **Чекайте, поки стрілянина не вщухне, а пострілів не буде бодай протягом 5 хвилин.**
- Якщо **ваше житло перебуває в зоні регулярних збройних зіткнень, потрібно зміцнити вікна** (наприклад, клейкою плівкою) — це допоможе уникнути розльоту уламків скла. Бажано закрити вікна, наприклад, мішками з піском або масивними меблями.

ПІД ЧАС АРТОБСТРІЛІВ:

- Під час артилерійського, мінометного обстрілу або авіаційного нальоту **не залишайтеся в під'їздах, під арками та на сходових клітках**. Також **небезпечно ховатися у підвалах панельних будинків, біля автомобільної техніки, автозаправних станцій і під стінами будинків із легких конструкцій**. Такі об'єкти неміцні, ви можете опинитись під завалом або травмуватися.
- Якщо **вогонь артилерії, мінометний обстріл, авіаційне бомбардування застали вас на шляху, негайно лягайте на землю, туди, де є виступ або хоча б у невелике заглиблення**. Захист можуть надати **бетонні конструкції** (окрім тих, які можуть обвалитися або загорітися), траншеї, неглибокі підземні колодязі, широкі труби водостоку і канави.
- **Закривайте долонями вуха та відкривайте рот — це врятує від контузії**, убереже від баротравми.
- **Не приступайте до розбору завалів самостійно**, чекайте фахівців з розмінування та представників аварійно-рятувальної служби.

ПІД ЧАС АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ОБСТРІЛІВ СИСТЕМАМИ ЗАЛПОВОГО ВОГНЮ:

- **Снаряд (ракету) можна помітити та зреагувати**, залп реактивної установки добре видно. **Вночі це яскравий спалах на обрії, а вдень — димні сліди ракет.**
- Після сигналу спостерігача **є всього декілька секунд для того, щоб сховатись**.
- **Ховайтеся у підвалі або в іншому заглибленому приміщенні. Вибирайте місце у кутку між несучими стінами та недалеко від вікон та дверей** для того, щоб миттєво покинути будинок у випадку попадання снаряду.
- **Не виходьте з укриття, не почекавши хоча б 10 хвилин після завершення обстрілу**, адже після залпу зазвичай ведеться уточнення результатів стрільби і коригування вогню або зміна позиції.

ТЕЛЕФОНИ РЯТУВАЛЬНИХ ТА АВАРІЙНИХ СЛУЖБ

112 – єдиний номер виклику всіх служб екстреної допомоги.
Зателефонувавши за цим номером, диспетчер викличе бригаду
потрібної служби.

101 – Пожежна допомога

102 – Поліція

103 – Швидка медична допомога

104 – Аварійна служба газової мережі

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Рекомендації населенню
щодо дій у зонах (територіях) з
підвищеною небезпекою
перебування (зона бойових дій)**

Харків
2022

<https://cutt.ly/LX3sBR5>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Рекомендації населенню
щодо дій у визначених зонах
(територіях) з відносно безпечним
перебуванням**

Харків
2022

<https://cutt.ly/lX3sN9Q>

**ПОРЯДОК
надання домедичної допомоги постраждалим**

<https://cutt.ly/nX82UHj>

Мирного неба тобі,

Україно!